

Informe trimestral de conjuntura catalana

Gener 2017

Editorial

L'economia catalana manté el pols de la recuperació econòmica i ha acabat l'any 2016 mostrant una fortalesa superior a la que s'havia pronosticat uns mesos enrere.

El creixement econòmic s'està veient impulsat sobretot per una sòlida recuperació del mercat de treball i del consum privat. El marc econòmic exterior també continua sent favorable, com assenyala la recent revisió a l'alça de les previsions de creixement mundial de l'FMI. Per al primer trimestre de 2017, les enquestes de clima empresarial confirmen aquest manteniment de la bona marxa de l'economia catalana.

Per tant, la desacceleració prevista per al 2017 únicament respondrà a factors exògens, com ara la pujada del preu del petroli —i l'efecte que pugui tenir sobre la inflació i els salaris reals—, l'efecte de l'augment de l'impost de societats o la retirada gradual dels estímuls monetaris. Però realment el principal focus d'incertesa i de risc se centra ara en l'àmbit polític i en com pot afectar a la marxa de l'economia.

El 2017 s'obren grans interrogants entorn al nou president dels EUA, al Brexit o a les diverses eleccions europees previstes per

aquest any i que poden afectar al futur del projecte europeu. Tanmateix, els pronòstics catastrofistes sobre les conseqüències del Brexit i del nou govern nord-americà no s'han complert, com tampoc es va alentir el creixement econòmic a Espanya per l'efecte polític el 2016. Semblaria, doncs, que la marxa de l'economia té prou força per seguir avançant al marge del context polític, al menys fins al moment.

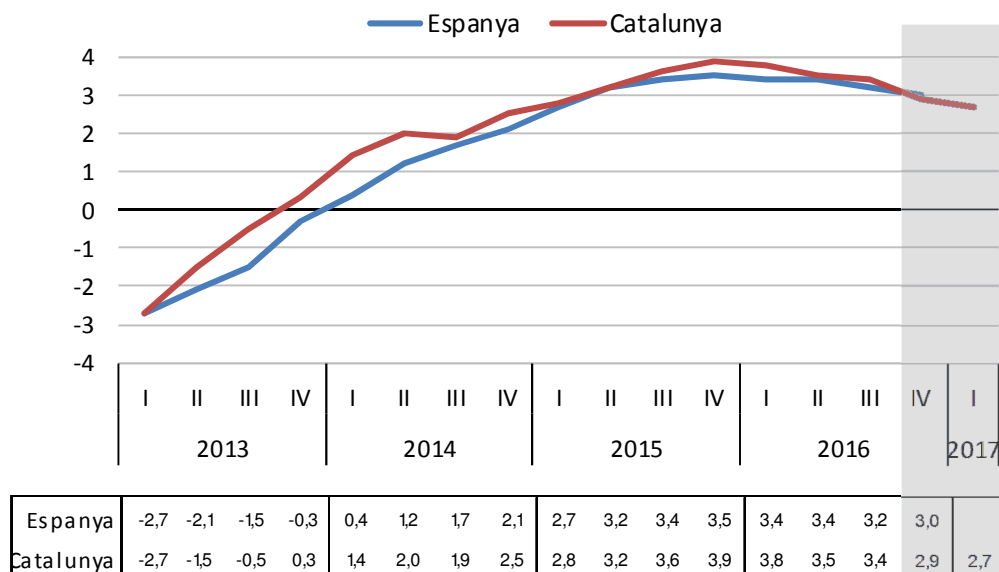
En aquesta nova fase de creixement en la que estem immersos és important destacar la contribució que tindrà el sector privat empresarial els propers 4 anys (2017-2020) a la creació d'ocupació, l'augment de la productivitat i la distribució de les rendes. Des de 2013 s'ha recuperat gairebé una tercera part dels llocs de treball perduts durant l'etapa anterior (194.276). La Cambra calcula que per reduir la taxa d'atur a Catalunya per sota del 7% el 2020 (nivell similar al d'abans de la crisi) s'haurien de crear unes 16.000 noves empreses, el que representa un augment de l'estoc d'empreses de l'1,5% anual acumulatiu entre 2017 i 2020, i al mateix temps augmentar la dimensió empresarial mitjana de 8,7 a 8,9 assalariats al llarg del període.

L'economia catalana continua comportant-se millor de l'esperat

Augmenta la incertesa política mundial però l'economia no se'n ressenteix, almenys de moment

Catalunya n'ha de crear 16.000 empreses els propers 4 anys per baixar la taxa d'atur al 7%

Gràfic 1. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. interanual, en %)

Fonts: Espanya: INE i Catalunya: Idescat (fins 3T16) i elaboració pròpia (4T16 i 1T17).

Síntesi de la conjuntura catalana: l'any 2016 tanca amb un creixement al voltant del 3,3%

Des de la publicació de l'anterior informe trimestral, el passat mes d'octubre, les noves dades que han anat apareixent sobre l'economia catalana han anat consolidant una evolució fins i tot més positiva que la prevista a principis d'any. En aquest sentit, les successives revisions de l'estimació del ritme de creixement per al conjunt del 2016 han portat a una estimació anual, a partir de la informació disponible fins ara, del 3,3%. Això és sols una dècima inferior al ritme de creixement del PIB de l'any anterior (3,4% el 2015). Aquesta taxa és una dècima superior a la de l'economia espanyola (segons l'avenç de l'INE) i quasi dobla la de la zona euro (que es quedarà al voltant de l'1,7%).

Un element destacat dels informes anteriors era la previsió d'un cert alentiment del ritme de creixement durant la segona part de l'any. Doncs bé, tot i que les darreres dades disponibles i les previsions que es presenten en aquest informe confirmen aquest alentiment, tot apunta a que ha estat molt més suau del que s'havia previst inicialment.

L'any 2016 es va iniciar, d'acord amb les dades publicades per l'Idescat, amb taxes trimestrals de creixement força elevades, del 0,8% els dos primers trimestres i del 0,7% el tercer. I, encara que s'ha reduït, encara preveiem una taxa del 0,6% tant per al quart trimestre del 2016 com per al primer trimestre del 2017. Aquests són registres clarament superiors als del període 2008-2014, i força coincidents als observats per a l'economia espanyola.

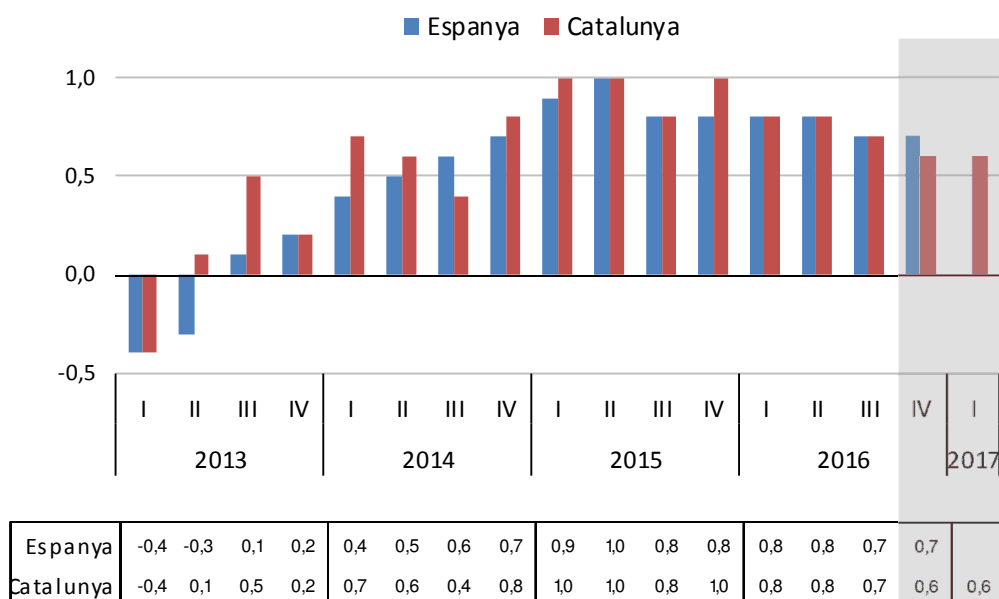
D'acord amb aquestes estimacions, el creixement interanual del PIB el quart trimestre hauria estat del 2,9%, consolidant un any 2016 amb taxes properes o superiors al 3,0% amb la següent evolució: 3,8%, 3,5%, 3,4% i 2,9%.

Aquest creixement continua recolzat per factors tant interns com externs. Per una banda, la demanda interna continua basant-se sobretot en el fort creixement del consum de les llars. I, per altra banda, l'aportació de les exportacions de béns i serveis (fonamentalment turístics) també segueix essent molt notable.

Creixement interanual el quart trimestre proper al 3,0%

Creixement trimestral del 0,6% el primer trimestre

Gràfic 2. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. intertrimestral, en %)

Fonts: Espanya: INE i Catalunya: Idescat (fins 3T16) i elaboració pròpia (4T16 i 1T17).

Es preveu que el PIB creixi un 2,7% el 2017

Previsions per a l'any 2017: lleugera reducció de la taxa de creixement

De cara a l'any 2017, la previsió de la Cambra de Comerç i d'AQR-Lab de la Universitat de Barcelona assenyalen una lleugera reducció del ritme de creixement del PIB fins a taxes properes al 2,7% en el conjunt de l'any. Això és, aproximadament, mig punt per sota del creixement de l'any 2016. Cal destacar, a més, que aquesta previsió coincideix amb la presentada fa tres mesos i que és una de les més altes publicades per serveis d'estudis.

La majoria de components de la demanda interna registraran l'any vinent un creixement una mica inferior al de 2016, si bé, cal dir que continuaran sent dades molt positives.

Pel costat de la demanda s'espera que el consum privat creixi un 2,6%, sis dècimes menys que al 2016. Una reducció similar registrarà el creixement de la inversió, que es preveu que augmenti un 4,0% el 2017

enfront del 4,5% el 2016. En el cas del consum públic es podria moderar el ritme de creixement fins al 0,6%, després d'un creixement de l'1,4% el 2016.

Per altra banda, es preveu que el sector exterior continuï tenint una aportació negativa al creixement del PIB, tot i que sensiblement menor a la de períodes anteriors. La previsió de creixement de les exportacions, del 4,6%, només és inferior en tres dècimes a la previsió de creixement de les importacions, del 4,9%.

Si ens fixem en els components del PIB pel costat de l'oferta, en tots els sectors es preveu una reducció de les taxes anuals de creixement: del 3,6% el 2016 fins al 3,0% el 2017 en el cas de la indústria; del 3,5% el 2016 fins al 3,1% el 2017 per a la construcció; i en el cas del sector serveis, es preveu una reducció des del 3,3% el 2016 fins al 2,7% el 2017. Val la pena remarcar la semblança en les taxes de creixement dels diversos sectors.

La indústria i la construcció creixeran entorn al 3% el 2017

Aquestes previsions són també properes a les que s'han anat publicant durant els darrers mesos sobre l'economia espanyola. Previsions que, en general, apunten a una lleugera reducció del ritme de creixement del PIB el 2017 en relació amb el creixement observat al 2016. En canvi, la previsió és significativament més elevada que la prevista per la zona euro, que se situa al voltant de l'1,5% el 2017.

Pel que fa als preus al consum, les previsions apunten clarament a una acceleració de la taxa d'inflació fins a valors propers a l'1,3% en mitjana anual, deixant definitivament enrere la quasi nul·la inflació dels darrers trimestres, però encara amb marge de creixement fins al 2% (objectiu del BCE).

Finalment, l'ocupació es preveu que creixi a un ritme semblant al del 2016, concretament el 2,6%.

PREVISIONS PER A LES PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DE L'ECONOMIA CATALANA			
	2015	2016	2017
Producte Interior Brut	3,4%	3,3%	2,7%
Consum Privat	3,6%	3,3%	2,6%
Consum Públic	3,3%	1,4%	0,6%
Formació Bruta de Capital	5,7%	4,5%	4,0%
Exportacions	4,8%	4,7%	4,6%
Importacions	7,3%	5,2%	4,9%
VAB agricultura	-1,2%	0,5%	0,5%
VAB indústria	2,7%	3,6%	3,0%
VAB construcció	3,4%	3,5%	3,1%
VAB serveis	3,6%	3,3%	2,7%
Índex Preus Consum (base 2011)	-0,2%	0,1%	1,3%
Ocupats	3,1%	2,8%	2,6%

Font: Idescat (2015) i elaboració pròpia (2016 i 2017).

Unitats: Taxes variació interanual (%), excepte per a la taxa d'atur que s'expressa en nivells (%).

Data d'actualització: 19/01/2017

Índex de confiança empresarial: evolució a l'alça

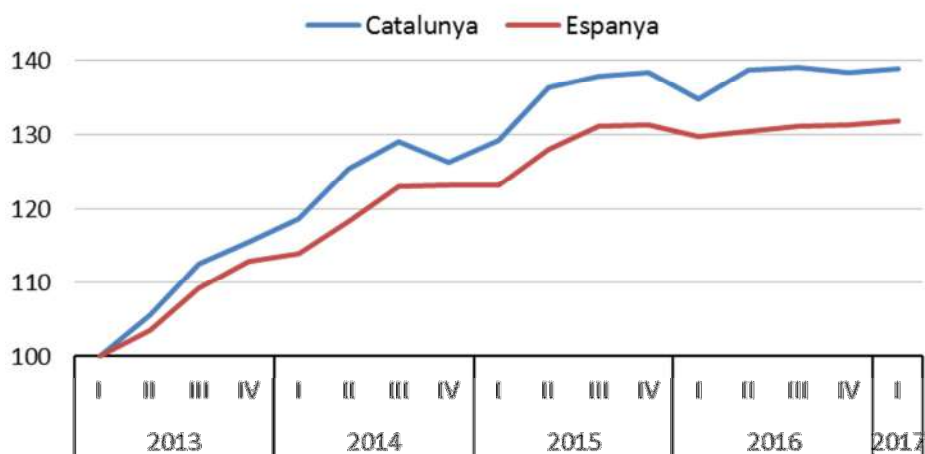
Fa tres mesos, a l'anterior informe de conjuntura, el tret més important de l'índex de confiança empresarial harmonitzat era la seva estabilitat en relació amb el trimestre precedent. Aquest cop, però, el que destaca és la seva millora, sobretot si el comparem amb els resultats de fa un any, mentre que si es compara amb el trimestre anterior la tendència és de continuïtat en uns nivells màxims des de que s'inicià la sèrie.

A nivell global el resultat de l'indicador se situa en 138,9 el primer trimestre del 2017, la qual cosa suposa un increment de 4,1 punts percentuals respecte al registre d'un any enrere (134,8) i quatre dècimes respecte al de fa tres mesos (138,5). Aquest resultat és plenament coherent amb el que s'ha comentat a l'apartat anterior sobre la conjuntura prevista per al primer trimestre de 2017.

La inflació tornarà a repuntar el 2017

Desacceleració del PIB el 2017 pel menor dinamisme de la demanda interna

Gràfic 3. Índex de confiança empresarial harmonitzat (Base 2013 I trim.=100)

Font: INE (ESP) i Idescat (CAT)

Si comparem aquest indicador amb l'equivalent per al conjunt de l'economia espanyola, s'observa una major confiança en l'economia catalana que en l'economia espanyola, amb un diferencial que es manté bastant estable des de fa un parell d'anys.

Aquest cop la diferència continua sent igual que la de fa tres mesos, de 7,1 punts (138,9 versus 131,8), una mica inferior a la diferència màxima que es va observar el segon trimestre d'aquest any (8,2 punts). A més, aquest diferencial és totalment transversal per a tots els sectors considerats.

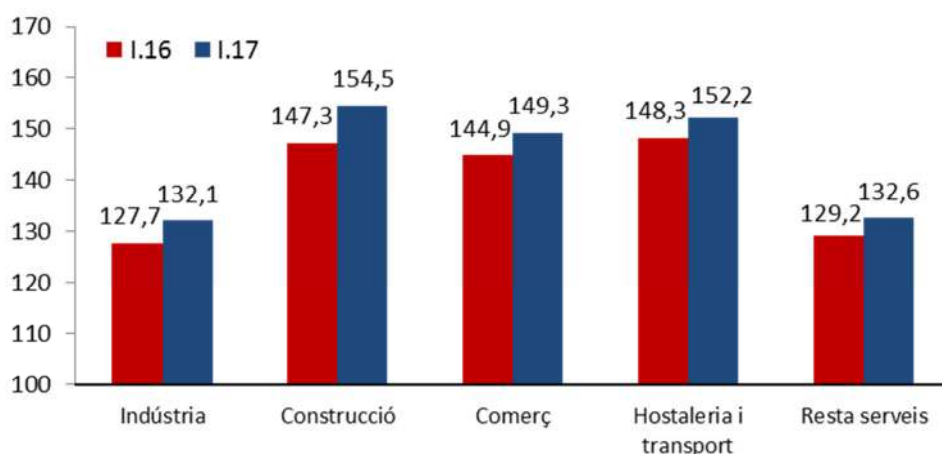
A nivell sectorial, podem constatar que per a la indústria, la construcció i el comerç, aquest indicador ha millorat clarament respecte al trimestre anterior, mentre que s'observa una evolució a la baixa per a l'hostaleria i el transport, com és normal per la seva estacionalitat.

Comparant amb els resultats de fa un any, l'ICEH s'ha incrementat en gairebé quatre punts i mig a la indústria i al comerç, i més de set punts a la construcció. De fet, la construcció ha pres el relleu al sector de l'hostaleria i el transport i ha passat a ser el sector amb un nivell de confiança més elevat el primer trimestre de 2017.

Les perspectives empresarials continuen millorant el primer trimestre de 2017

La construcció ha passat a ser el sector amb un nivell de confiança més elevat

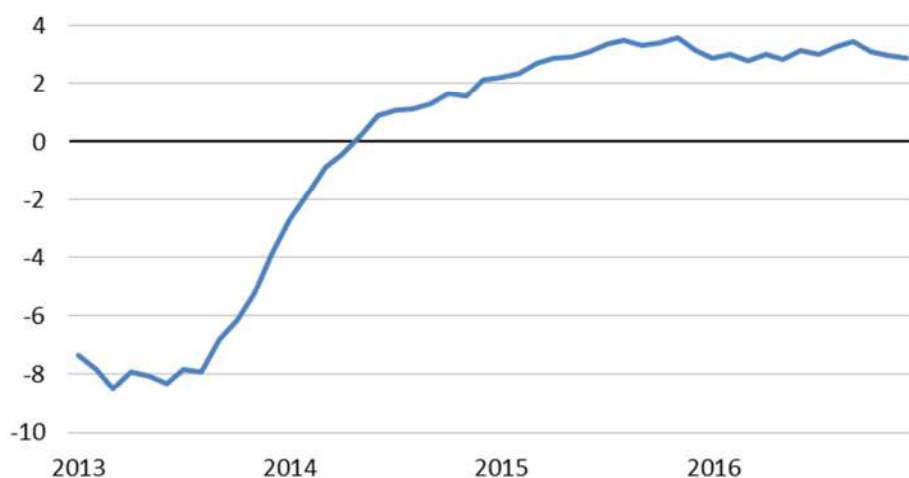
Gràfic 4. ICEH per sectors (Base 2013 I trim.=100)

Font: Idescat

Gràfic 5. Índex de comerç al detall

(Base 2010 =100 a preus constants, Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat i INE

Consum: continua molt dinàmic però anirà moderant-se el 2017

Les darreres dades disponibles continuen fent palès que és la demanda interna i, sobretot, el consum de les famílies, el motor que impulsa el creixement de l'activitat econòmica.

D'acord amb estimacions pròpies de la Cambra de Comerç i d'AQR-Lab, el 2016 s'ha registrat un creixement del consum de les famílies del 3,3%, tot i que ha seguit un perfil decreixent al llarg de l'any.

Si ens fixem en els diversos indicadors sectorials, s'observa que la matriculació de turismes continua mostrant un creixement important, del 10% en el conjunt de l'any, i

que l'índex de vendes al detall ha crescut prop d'un 3% el 2016, amb una tendència força estable al llarg de l'any.

El fet que les importacions de béns de consum presentin una variació acumulada fins l'octubre del 7,7% també és un senyal d'aquesta fortalesa.

La previsió de cara al 2017 és que es redueixi la taxa de creixement anual del consum privat des del 3,3% fins al 2,6%. Aquesta previsió està molt relacionada amb l'augment de la inflació i la finalització de l'efecte de la rebaixa fiscal.

La matriculació de turismes augmenta un 10% el 2016

Previsió de creixement del consum del 2,6% el 2017

Taula 1. Evolució dels indicadors. Consum

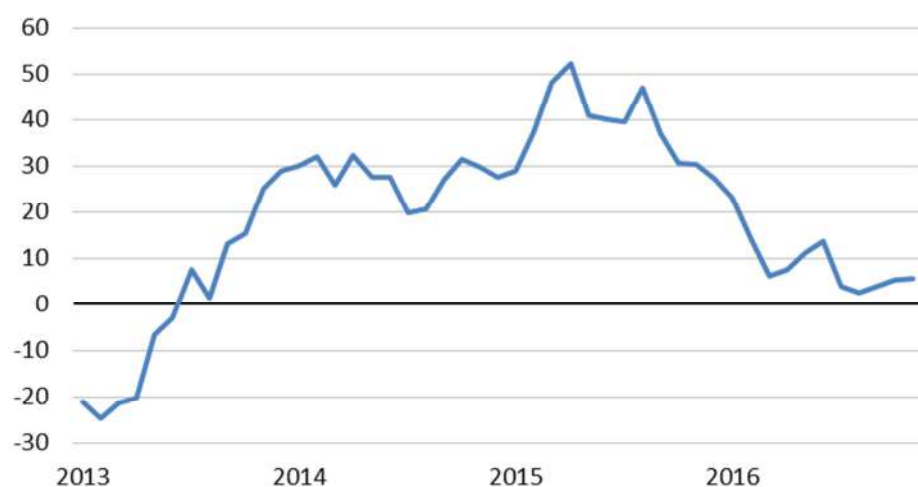
	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	%Variació acumulada*
Matriculació de turismes (nombre)	16.036	des. 16	-7,8%	-3,1%	10,0%
Índex de vendes grans superfícies, preus constants (Base 2010=100)	76,9	nov. 16	2,4%	0,1%	1,0%
Índex comerç al detall, preus constants (Base 2010=100)	109,7	des. 16	24,5%	1,3%	2,9%
Importacions de béns de consum (milions d'euros)	2.322,1	oct. 16	-3,1%	3,7%	7,7%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 6. Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat

El creixement de la inversió s'ha desaccelerat

Inversió: moderació en el ritme de creixement

La formació bruta de capital s'ha caracteritzat per una moderació en el ritme de creixement al llarg de 2016.

El creixement d'aquesta variable s'estima en el 4,5% l'any 2016, similar a la que s'ha produït al conjunt de l'economia espanyola (4,2%), però alhora clarament superior a l'observada a la zona euro (2,9%).

Hi ha alguns indicadors que evidencien clarament d'aquesta moderació del creixement. Així, la matriculació de vehicles industrials ha crescut un 6,6% el 2016, xifra elevada però inferior a l'acumulada els primers sis mesos de l'any quan superava el 10%.

Per altra banda, les importacions de maquinària i béns d'equipament van créixer un 3,6% en termes acumulats fins al mes d'octubre, també un ritme inferior a l'observat en mesos anteriors.

La previsió de cara al 2017 és que es redueixi la taxa de creixement anual de la inversió des del 4,5% el fins al 4,0%.

Tanmateix, les enquestes de clima empresarial apunten a unes perspectives d'inversió el primer trimestre de 2017 positives i clarament millors que les dels darrers nou anys —s'assoleix el saldo més positiu des de 2006. Els sectors de l'hostaleria i de la indústria són els que presenten les perspectives d'inversió més positives el primer trimestre de 2017.

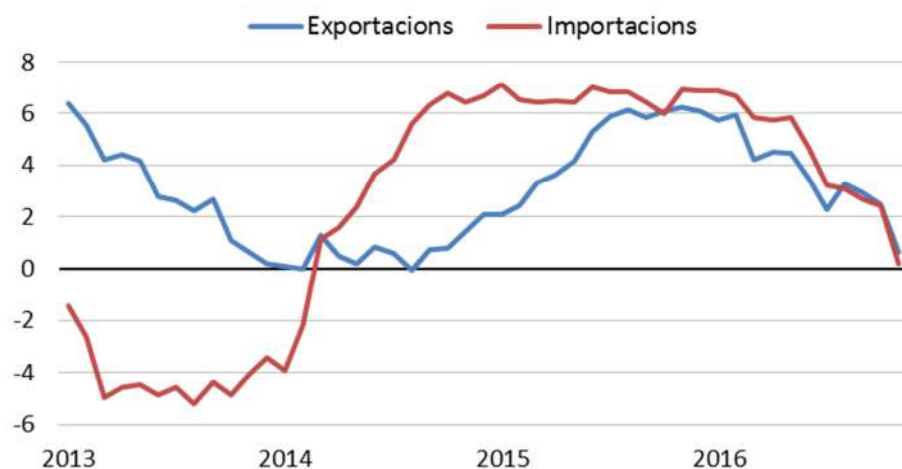
Però encara s'assoleix la xifra més positiva d'inversió des d'abans de la crisi

Taula 2. Evolució dels indicadors. Inversió

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de vehicles industrials (nombre)	2.889	des. 16	-5,0%	1,9%	6,6%
Importacions de béns de capital (milions d'euros)	475,6	oct. 16	-11,5%	1,4%	3,6%
Crèdit al Sector privat (milions d'euros)	203.747	3T-16	-9,4%	-19,2%	-13,9%

Font: Idescat, INE i Banc d'Espanya *Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 7. Comerç exterior de béns (Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Duanes

Les exportacions continuen creixent però moderen el ritme respecte al 2015

Sector exterior: reducció de l'aportació negativa del sector exterior

Les exportacions a la UE continuen creixent gràcies al mercat europeu i asiàtic, però no s'assolirà un creixement tan elevat com el de l'any 2015. Les exportacions creixen un 2,2% acumulat fins al novembre, fet que s'explica per l'augment de les vendes a la UE (3,4%) i a Àsia (2,3%), mentre que les dirigides a la resta de continents estan retrocedint.

A més, després d'un parell d'anys d'un sector exportador català menys dinàmic que el del conjunt de l'economia espanyola, el sector exterior català torna a liderar el conjunt de l'estat.

Justament, un dels aspectes més incerts de cara al 2017 és l'efecte que pugui tenir la negociació del Brexit i la nova política proteccionista del govern nord-americà sobre el comerç exterior català.

Tot i les incerteses esmentades, de cara al conjunt de l'any 2017 es preveu que les exportacions de béns i serveis poden créixer un 4,6% real, una dècima menys que el 4,7% del 2016.

En el cas de les importacions es preveu que poden créixer un 4,9%, tres dècimes menys que el 5,2% del 2016. Això implica una lleugera reducció de l'aportació negativa del sector exterior al creixement global de l'economia.

Augmenten les incerteses sobre l'evolució de les exportacions el 2017

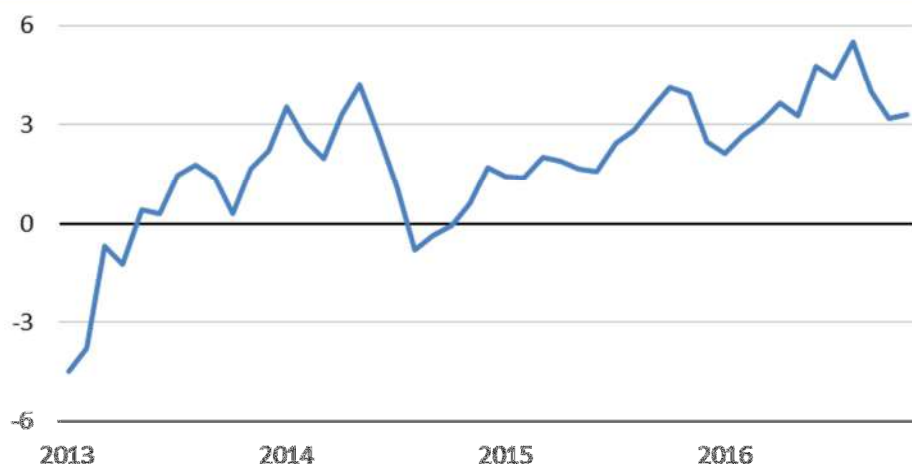
Taula 3. Evolució dels indicadors. Sector exterior

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Exportacions (milions d'euros)	4.519	nov. 16	0,1%	6,8%	2,2%
Importacions (milions d'euros)	5.558	nov. 16	8,0%	10,0%	2,4%
Inversió estrangera (milions d'euros)	552,5	3T-16	-19,1%	-52,9%	-54,2%
Inversió a l'estranger (milions d'euros)	894,2	3T-16	292,9%	403,5%	-41,0%

Font: Duanes i Idescat

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 8. Índex de Producció Industrial corregit est. (Taxa var.int., mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat i INE

Indústria: continua la tendència a l'alça

Pel que fa al PIB des del punt de vista de l'oferta, es pot observar com la producció industrial catalana continua amb un ritme de creixement fort, ja que ha tancat l'any 2016 amb un creixement del 3,6%, clarament superior al registre del 2015, del 2,7%. Aquesta és justament la major taxa de variació observada en l'actual cicle.

Hi ha diversos indicadors que recolzen aquest dinamisme. Així, l'índex de producció industrial ha assolit un creixement acumulat fins al mes de novembre (darrera dada disponible) del 3,7%. Fins i tot en el cas de la facturació d'energia elèctrica, que durant bona part de l'any havia registrat taxes de variació negatives, ha registrat en el conjunt de l'any una variació positiva del 0,4%.

Per tant, les darreres dades són plenament coherents amb una acceleració del ritme de creixement del VAB industrial que, d'acord amb els nostres models econòmics, hauria tancat l'any 2016 amb una taxa del 3,6%, i amb una previsió de cara al 2017 del 3,0%.

Finalment, cal destacar que aquesta taxa de creixement continua essent, durant tot aquest cicle, superior a l'observada per al conjunt de l'economia espanyola. Com a informació complementària, segons l'enquesta de clima empresarial, la situació de la marxa dels negocis a la indústria en el quart trimestre mostra una clara millora respecte al trimestre anterior (saldo 19,3% versus 11,1%, respectivament). I pel que fa a les expectatives de cara al primer trimestre del 2017 s'apunta també cap a una continuïtat de la millora (saldo 14,2% versus 8,5% d'un any enrere).

Tendència ascendent en el creixement de la producció industrial durant el 2016

Clara millora de l'indicador de clima industrial a finals d'any

Taula 4. Evolució dels indicadors. Indústria

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de producció industrial (base 2010=100)	108,6	nov. 16	4,4%	5,5%	3,7%
Índex de producció industrial corregit (base 2010=100)	110,1	nov. 16	-1,4%	5,5%	3,9%
Indicador de clima industrial (saldo)	0,6	des. 16	1,0p.p	-0,9%	1,4p.p
Facturació d'energia elèctrica (GWh)	3.327	des. 16	-1,8%	1,0%	0,4%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

** diferència en punts percentuals

Gràfic 9. Consum de ciment

(Taxa variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: Idescat

Construcció: clara recuperació del creixement

Després de la represa del dinamisme al sector de la construcció durant el 2015, l'any 2016 s'ha tancat amb una estimació del creixement del VAB del sector del 3,5%, una dècima superior a la taxa del 2015. De fet, tot i que fa mesos que s'apunta a un afebliment d'aquest dinamisme, el cert és que els diversos indicadors sectorials no mostren senyals de fatiga.

Aquest creixement, però, es deu únicament al comportament del sector privat, ja que la licitació pública continua caient, però amb menys força que mesos enrere. El 2016 registra una caiguda del 13,2%.

D'una banda, el consum de ciment presenta un creixement del 6% el 2016, gràcies a la recuperació produïda els mesos d'agost a desembre. Tot i que, en

termes anuals, la xifra de tones consumides el 2016 encara és un 80% inferior a la de 2007, posant en evidència la distància que ens separa encara del nivell d'activitat previ a la crisi.

El nombre d'habitatges en construcció ha registrat un creixement acumulat fins al mes d'octubre del 21,4%. I els afiliats a la seguretat social al sector de la construcció ha registrat un increment del 5,6% el 2016, el més elevat de tots els sectors econòmics.

Els resultats de l'enquesta de clima empresarial en el sector de la construcció també apunten a una valoració optimista de la situació. De fet, el saldo per a les expectatives de negoci de cara al primer trimestre del 2017 és el 4,8%, el valor màxim registrat des d'abans de l'inici de la recent crisi econòmica.

No es confirmen les senyals d'alentiment del creixement a la construcció

El sector privat motor del creixement a la construcció

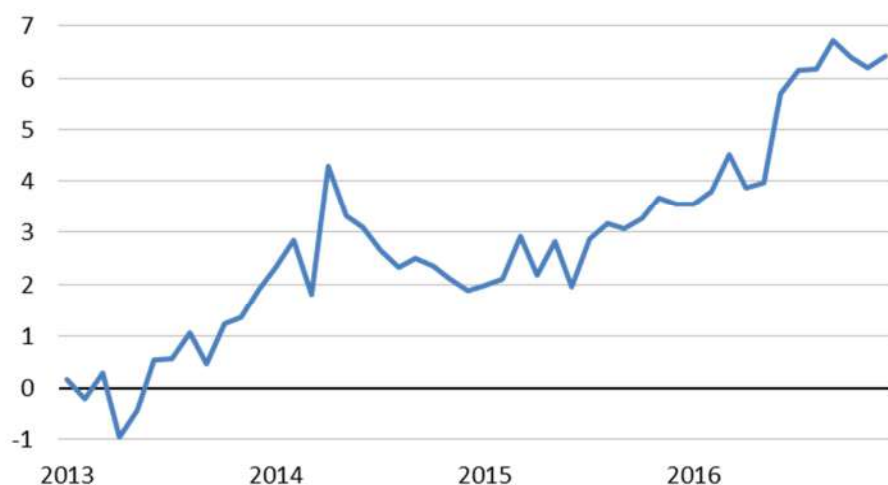
Taula 5. Evolució dels indicadors. Construcció

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Consum de ciment (milers de tones)	124,6	des. 16	-18,9%	8,2%	6,0%
Habitatges iniciats (nombre)	1.528,0	oct. 16	26,5%	35,0%	21,4%
Habitatges acabats (nombre)	97,0	oct 16	-66,8%	-81,5%	-37,2%
Licitació oficial (milions d'euros)	74,5	des. 16	-39,2%	89,0%	-13,2%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 10. Pernoctacions en establiments hotelers (Taxa var. Int., mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat

Serveis: el sector clau en termes de creació d'ocupació

Finalment, en relació amb el sector serveis, el primer fet a destacar és que, tal i com ja es comentava en informes anteriors, les evidències i indicadors apunten a que al llarg dels darrers mesos s'ha produït una certa reducció del ritme de creixement.

Al llarg del 2016 s'ha produït aquesta desacceleració però les darreres dades sobre els indicadors del sector dibuixen un escenari que continua sent favorable. Per exemple, el 2016 el nombre de passatgers als aeroports ha crescut un 10,5% i el de pernoctacions un 6,5%. És cert que aquestes taxes són inferiors a les acumulades en la primera meitat de l'any, però continuen essent elevades. En el cas de les pernoctacions hoteleres aquest creixement del 6,5% anual ha permès que en termes absoluts s'assoleixi un nou rècord de 55,3 milions de pernoctacions

hoteleres a Catalunya.

Tot això reforça la perspectiva de que l'any 2016 es pugui haver tancat amb un increment anual del VAB del 3,3%. Aquesta taxa és en tres dècimes inferior a l'estimada per l'Idescat per l'any 2015 (3,6%), però continua sent elevada si la comparem amb l'evolució històrica. Això vol dir que el sector serveis, tant pel seu pes com pel fet de mantenir un creixement substancial, continua sent clau en la creació d'ocupació.

En aquest sentit, val la pena destacar de manera específica el paper de l'activitat turística i comercial. Aquesta lleugera desacceleració en les taxes de creixement del valor afegit brut al sector serveis és plenament coherent amb els resultats de l'enquesta de clima empresarial al sector serveis publicat fa pocs dies per l'Idescat.

Taula 6. Evolució dels indicadors. Serveis

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Moviment de passatgers als aeroports (milers)	3.048,5	des. 16	-1,8%	14,6%	10,5%
Turistes estrangers (milers)	956,0	des. 16	-5,8%	7,4%	4,0%
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	2.253,7	des. 16	-1,4%	8,5%	6,5%
Ind. d'activitat serveis (IASS) (índex 2010=100)	105,8	nov. 16	-1,3%	5,0%	3,2%

Font: Idescat, INE i IET

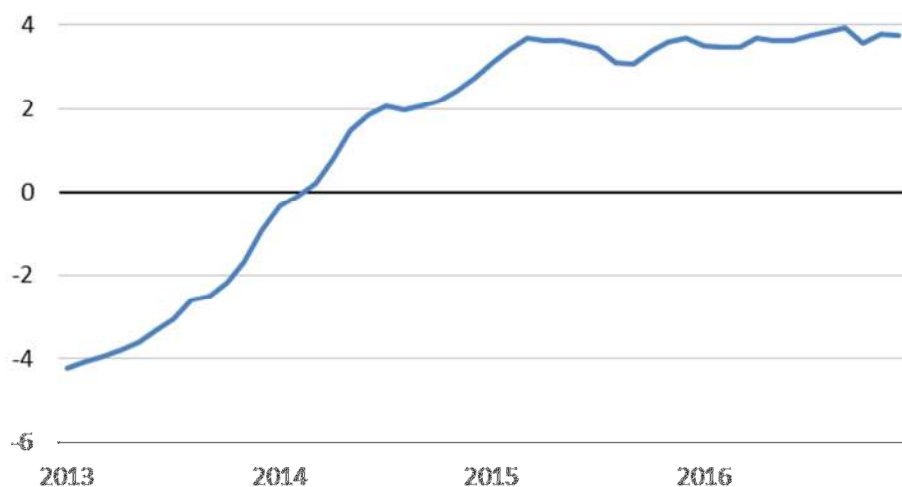
*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Els indicadors del sector turístic continuen molt dinàmics

Bona evolució de l'activitat comercial a finals d'any

Gràfic 11. Afiliats total règims

(Taxes variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos)

Font: MTAS

Mercat laboral: continua la fortalesa en la creació d'ocupació però es modera el ritme a final d'any

Les dades d'afiliats a la Seguretat Social continuen creixent a un bon ritme fins al desembre. La taxa interanual del 3,8% interanual és elevada, però dues dècimes inferior a la taxa d'un mes abans.

En el conjunt del 2016 el creixement se situa en el 3,7%, clarament superior a la taxa de creixement per al conjunt d'Espanya, que és del 2,9%.

Aquesta bona evolució del mercat de treball també es fa palesa observant l'evolució de l'atur registrat, que en el conjunt de l'any va registrar una caiguda de l'11,9% respecte al 2015.

A l'igual que amb l'afiliació, les dades de l'EPA també mostren una lleugera reducció en el ritme de creació d'ocupació

a final d'any. Segons aquesta font, l'ocupació ha crescut el 3,2% el quart trimestre, quatre dècimes menys que el trimestre anterior, i la taxa d'atur ha quedat situada en el 14,8% el quart trimestre, gairebé tres punts per sota de la de fa un any. En el conjunt de l'any, segons l'EPA, l'ocupació ha crescut un 3,4%, sent els serveis el principal sector creador d'ocupació (4,4%), enfront del dèbil augment registrat a la indústria i la construcció (0,3% i 0,9%, respectivament).

En termes de comptabilitat nacional, les estimacions apunten a que l'ocupació augmenti un 2,8% el 2016 i, el que potser és més important en aquest moment, es preveu per al 2017 que continuï la creació de llocs de treball a un ritme del 2,6%.

El nombre d'afiliats creix un 3,7% en el conjunt de l'any

Es preveu que continuï la progressiva reducció de la taxa d'atur

Taula 7. Evolució dels indicadors. Mercat laboral

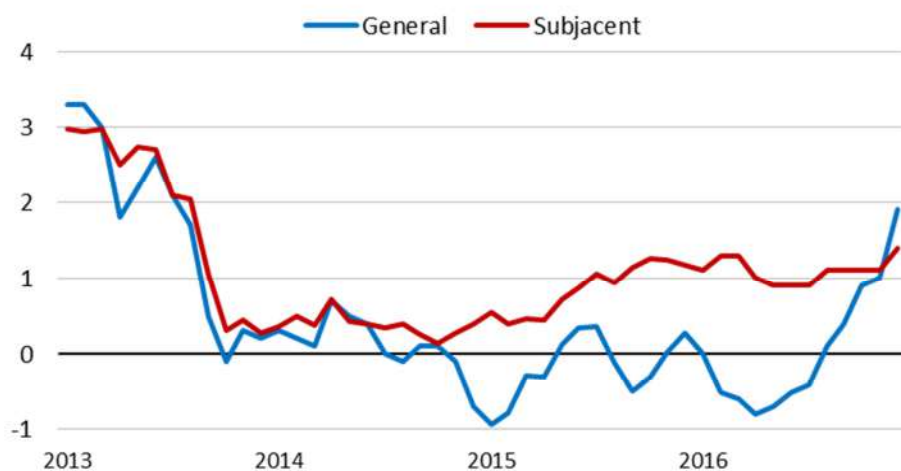
	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Afiliats al total règims (milers)	3.166,1	des. 16	-0,5%	3,8%	3,7%
Atur registrat (milers)	453,6	des. 16	-2,0%	-12,0%	-11,9%
Ocupats (EPA) (milers)	3.202,6	4T-16	-0,7%	3,2%	3,4%
Taxa d'atur (EPA) (percentatge)	14,8	4T-16	0,2p.p	-2,9p.p	-2,9p.p
Cost laboral per treballador i mes (euros)	2.544,6	3T-16	-8,4%	-0,6%	-0,2%

Font: Idescat, INE i MTAS

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 12. Índex de preus al consum

(Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

L'IPC s'accelera fins a l'1,9% interanual al desembre

Preus: recuperació de les taxes d'inflació positives

Després de dos anys (2014 i 2015) caracteritzats per una fase de creixement de preus molt baixos o negatius, a finals del 2016 la inflació ha tornat a recuperar valors clarament més positius. Concretament, l'índex de preus al consum s'ha accelerat fins a l'1,9% interanual al desembre, nou dècimes per sobre de la taxa registrada el mes anterior. Aquesta tendència ascendent s'haurà accentuat al gener, segons mostra l'avenç de l'IPC publicat per l'INE per a l'economia espanyola, que ha arribat al 3% interanual.

Això és degut, sobretot, a l'augment de preus de productes energètics. En termes interanuals, els increments més alts corresponen a transports (4,9%) i

comunicacions (3,3%). La taxa interanual de desembre és superior en tres dècimes a l'increment de preus registrat al conjunt de l'economia espanyola, l'1,6%.

La mitjana de l'any ha estat del 0,1% i es preveu un 1,3% per al 2017, similar al previst per a l'economia espanyola i dues dècimes superior al previst per a la zona euro.

Per altra banda, cal esmentar que la taxa d'inflació subjacent també creix però a un ritme substancialment menor. En el cas de Catalunya s'ha situat en l'1,4% interanual al desembre, sensiblement superior a l'observada per al conjunt de l'economia espanyola que ha estat de l'1%.

La taxa d'inflació subjacent se situa en l'1,4% interanual, per sobre de l'espanyola

Taula 8. Evolució dels indicadors. Preus

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de preus al consum (índex 2011=100)	106,9	des. 16	0,8%	1,9%	1,9%
Índex de preus industrials (índex 2010=100)	106,2	des. 16	1,1%	1,7%	1,7%
Inflació subjacent (índex 2011=100)	108,0	des. 16	0,4%	1,4%	1,4%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Cambra de Comerç
de Barcelona

B Sabadell

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

AQR-Lab

Informe trimestral de conjuntura catalana

Gener del 2017

© Cambra de Comerç de Barcelona i Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab)

Equip de treball

Universitat de Barcelona:

Jordi Suriñach

Ernest Pons

Cambra de Comerç de Barcelona:

Joan Ramon Rovira

Carme Poveda

Sandra Gutiérrez Cubero

Data de tancament: 31 de gener del 2017